

# عوامل تثبیت و زوال نعمت در قرآن و روایات

گردآوری و تألیف:

اسلام علیمرادی

فیضیه سهرابی نیا

|                         |                                                                                                |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه                 | : علیمرادی، اسلام، ۱۳۵۲ -                                                                      |
| عنوان و نام پدیدآور     | : عوامل تثبیت و زوال نعمت در قرآن و روایات / گردآوری و تألیف اسلام علیمرادی، فیضیه سهرابی نیا. |
| مشخصات نشر              | : تهران: موسسه آموزشی تألیفی ارشدان، ۱۴۰۰.                                                     |
| مشخصات ظاهری            | : ۱۱۴ ص.                                                                                       |
| شابک                    | : ۹۷۸-۶۲۲-۰۸-۲۴۳۴-۳                                                                            |
| وضعیت فهرست نویسی       | : فیپا                                                                                         |
| یادداشت                 | : کتابنامه: ص. ۱۱۱ - ۱۱۴.                                                                      |
| موضوع                   | : لطف الهی در قرآن<br>Grace (Islamic theology) in the Qur'an                                   |
| شناسه افزوده            | : سهرابی نیا، فیضیه، ۱۳۵۷ -                                                                    |
| رده بندی کنگره          | : ۱۰۴BP                                                                                        |
| رده بندی دیویی          | : ۱۵۹/۲۹۷                                                                                      |
| شماره کتابشناسی ملی     | : ۸۷۴۱۳۶۳                                                                                      |
| اطلاعات رکورد کتابشناسی | : فیپا                                                                                         |

www.ketab.ir

ارشدان

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

|                                          |                          |
|------------------------------------------|--------------------------|
| عوامل تثبیت و زوال نعمت در قرآن و روایات | ■ نام کتاب:              |
| اسلام علیمرادی، فیضیه سهرابی نیا.        | ■ گردآوری و تألیف:       |
| آموزشی تألیفی ارشدان                     | ■ ناشر:                  |
| اول                                      | ■ ویرایش:                |
| اول ۱۴۰۰                                 | ■ نوبت چاپ:              |
| www.irantypist.com                       | ■ حروفچینی و صفحه آرایی: |
| www.irantypist.com                       | ■ طراح و گرافیکست:       |
| ۹۷۸-۶۲۲-۰۸-۲۴۳۴-۳                        | ■ شابک:                  |
| ۱۰۰۰                                     | ■ شمارگان:               |
| www.arshadan.com                         | ■ مرکز خرید آنلاین:      |
| www.arshadan.net                         | ■ مرکز پخش و توزیع:      |
| ۰۲۱۴۷۶۲۵۵۰۰                              | ■ قیمت:                  |
| ۲۵۰۰۰ تومان                              |                          |

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد      کم ماند زاسرار که مفهوم نشد  
اکنون که به چشم عقل در می نگرم      معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی همتا، ای بخشنده ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشد و آن عنایت را به باژگونه از دست دهد. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می شود. از این بابت خوشحالیم که می توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

# فهرست مطالب

|                                       |    |
|---------------------------------------|----|
| پیشگفتار.....                         | ۱۵ |
| فصل اول: مروری بر کلیات.....          | ۱۷ |
| ۱-۱. مقدمه.....                       | ۱۹ |
| ۲-۱. ضرورت توجه به موضوع.....         | ۲۱ |
| ۳-۱. تعریف اصطلاحات.....              | ۲۱ |
| ۱-۳-۱. نعمت.....                      | ۲۱ |
| ۲-۳-۱. تثبیت نعمت.....                | ۲۲ |
| ۳-۳-۱. کفران نعمت.....                | ۲۲ |
| ۴-۳-۱. آیات و روایات.....             | ۲۲ |
| فصل دوم: مفهوم نعمت و انواع آن.....   | ۲۳ |
| ۱-۲. مقدمه.....                       | ۲۵ |
| ۲-۲. مفهوم نعمت.....                  | ۲۵ |
| ۱-۲-۲. مفهوم نعمت از حیث لغوی.....    | ۲۶ |
| ۲-۲-۲. مفهوم نعمت از حیث اصطلاحی..... | ۲۷ |
| ۳-۲. فراوانی نعمت‌های الهی.....       | ۲۸ |
| ۴-۲. انواع نعمت‌های الهی.....         | ۲۹ |
| ۵-۲. ناسپاسی و کفران نعمت.....        | ۳۲ |

|     |                                                           |    |
|-----|-----------------------------------------------------------|----|
| ۶-۲ | مراتب کفران نعمت از نظر شهید دستغیب                       | ۳۳ |
| ۷-۲ | سنت بقا و تغییر در نعمت‌های پروردگار                      | ۳۵ |
| ۳۷  | فصل سوم: مروری بر مطالعات مرتبط با موضوع                  |    |
| ۴۳  | فصل چهارم: بررسی راه‌های تثبیت نعمت در قرآن کریم          |    |
| ۴۵  | ۱-۴ مفهوم نعمت در قرآن کریم                               |    |
| ۴۸  | ۲-۴ نعمت در آیات قرآن                                     |    |
| ۵۵  | ۳-۴ بیانات قرآنی در اختصاص بشر به نعمت نبوت و موهبت سعادت |    |
| ۶۳  | ۴-۴ انواع نعمت‌ها در قرآن کریم                            |    |
| ۶۷  | ۵-۴ نعمت‌های ظاهری                                        |    |
| ۶۷  | ۱-۵-۴ امنیت                                               |    |
| ۶۸  | ۲-۵-۴ در اختیار نهادن طبیعت و حیوانات                     |    |
| ۷۰  | ۳-۵-۴ غذاها و میوه‌ها                                     |    |
| ۷۱  | ۶-۴ نعمت‌های باطنی                                        |    |
| ۷۱  | ۱-۶-۴ مودت و دوستی                                        |    |
| ۷۳  | ۲-۶-۴ آزادی از ظلم و ستم                                  |    |
| ۷۳  | ۳-۶-۴ هدایت و ایمان                                       |    |
| ۷۴  | ۴-۶-۴ نبوت                                                |    |
| ۷۴  | ۷-۴ عوامل تثبیت کننده و زداینده نعمت‌ها در قرآن کریم      |    |
| ۷۵  | ۱-۷-۴ ذکر و به یادآوری نعمت‌های خداوند                    |    |
| ۷۷  | ۲-۷-۴ احسان و بخشش                                        |    |
| ۷۷  | ۳-۷-۴ شکر نعمت                                            |    |
| ۷۸  | ۴-۷-۴ عمل به شریعت                                        |    |
| ۷۹  | ۵-۷-۴ تقوای الهی                                          |    |

|         |                                                                   |
|---------|-------------------------------------------------------------------|
| ۷۹..... | ۴-۷-۶. استغفار.....                                               |
| ۷۹..... | ۴-۷-۷. توکل به خداوند.....                                        |
| ۸۰..... | ۴-۸. عوامل زداینده نعمت‌ها در قرآن کریم.....                      |
| ۸۰..... | ۴-۸-۱. کفران نعمت.....                                            |
| ۸۱..... | ۴-۸-۲. تکبر و رویگردانی از الطاف خداوند.....                      |
| ۸۲..... | ۴-۸-۳. امتناع از بخشش و یاری به دیگران.....                       |
| ۸۲..... | ۴-۸-۴. انکار نعمت‌های الهی.....                                   |
| ۸۵..... | فصل پنجم: بررسی راه‌های تثبیت نعمت در روایات.....                 |
| ۸۷..... | ۵-۱. مقدمه.....                                                   |
| ۸۷..... | ۵-۲. انواع نعمت‌ها در احادیث و روایات.....                        |
| ۹۰..... | ۵-۳. برترین نعمت‌ها و موهبت‌های الهی به بشر بعد از عقل و خرد..... |
| ۹۰..... | ۵-۳-۱. سلامتی قلب.....                                            |
| ۹۰..... | ۵-۳-۲. انحصار قلب برای خدا.....                                   |
| ۹۱..... | ۵-۳-۳. نعمت نبوت.....                                             |
| ۹۱..... | ۵-۳-۴. نعمت ولایت.....                                            |
| ۹۱..... | ۵-۳-۵. بقای نعمت.....                                             |
| ۹۴..... | ۵-۴. عوامل تثبیت و زداینده نعمت‌ها در روایات.....                 |
| ۹۴..... | ۵-۴-۱. ذکر، به یادآوری و بیان نعمت‌ها.....                        |
| ۹۵..... | ۵-۴-۲. شکرگزاری نعمت.....                                         |
| ۹۸..... | ۵-۴-۳. قدردانی نعمت.....                                          |
| ۹۹..... | ۵-۵. عوامل زداینده نعمت‌ها.....                                   |
| ۹۹..... | ۵-۵-۱. ظلم.....                                                   |
| ۹۹..... | ۵-۵-۲. ارتکاب گناه.....                                           |